

تۇرلۇق يۈزدى

تۈرك ادىپاتلىرىنىڭ ئاسراڧىيىسى

جلد : 1 — 21

ھىزىران 1928
اۋنىدىنچى سەنە

صاى : 6 — 200

آلمانیاده دین و فلسفه تاریخنه داتر

(فانت) دده (هغهفل) ه قمر .

ایدنجهیه قادار او بزی راحت براقاز . فکر فعل اولقی ، سوز ات اولقی ایستر . و ، نه شایان استغرابدرکه ، انسانده طبقی اینجیلک آلهی کی ، یالکز فکرینی افاده ایتمکه محتاجدر ، او زمان دنیا وجود بولور ، ضیا اولور ، یاخود ظامت اولور ، صوقره دن آریلیر ، یاخود حتی یابانی بهیمه لرمیدانه چیقار . دنیا سوزك امضاسیدر .

بوکا نقطه قوییک ، آی مغرور افعال آدم لری ! سزلر فکر آدم لریك شعور سز اجرا آلی اولمقدن باشقه بر شی دکاسکز ؛ اونلرکه ، اکثریا ، اك متواضع بر سکون ایچنده ، سزه اك بیوک بر قطعیتله کوره جککز ایشلری اشارت ایدرلر . ماقسیمیلیان روبه سپهر ، ژان ژاق روصونك آلدن باشقابر شی دکلدی ؛ فانی بر آل که ، زمانك قارندن ، ژان ژاق یاراتدینی روحك بدنی چیقاردی . روصونك حیاتی کمیردن قورقو ، بلکه ده شوندن ایلری کلیوردی که ، فکر لریك جسمی اولارق دنیا به کله سیچون ناصل یر یاردیجی آبهیه احتیاج اولاجغنی ، کندیسسی اولجه روحاً سزمشدی .

اختیار فونته نل شو سوزنده بلکه حقلیدی : « اکر بن بو دنیانك بوتون فکر لرینی املك ایچنده طاشیمه یدم ، آووجی آچمقدن حذر ایده ردم . » بن کندی حسابمه باشقا تورلو دوشونویورم . اکر بن بو دنیانك بوتون فکر لرینی آلمده طوتسه یدم ، هان آلمی کسک دییه سزدن بلکه رجا ایده ردم ؛ هیچ بر زمان اونی اوزون مدت قابالی طوتامازدم . بن فکر لره زندان بکچیلکی ایتک قابلیتنده دکلم . الله شاهد ، هپسنی باشی بوش صالیو بریرم ، اونلر ایسته دکاری قدر حتی اک تهلسکلی تظاههلرده کورونسونلر ، ایسته دکاری قدر حتی چیلغین بر باکوس آقینیه بتون مملکتی باصینلر ، ایسته دکاری قدر حتی آلرنده کی اصا دالریله بزم اک معصوم چیچکلری بزی آرسینلر ، ایسته دکاری قدر حتی خسته خانه لری بزمه دالینلر ، واختیار خسته دنیایی یاتاغندن قووسونلر .

برافسانه واردر : اولجه اک صنعی ماکنه لری تخیل و اعمال ایتمش برانکلز میخانیکجیسی ، نهایت ، بر انسان یایقی فکرینه ده دوشمش ؛ اولجه نقل ایدرلرکه ، عافیت بوکاده او موفق اولمش ، والرنندن چیقان بو اثر طبقی برانسان کی اطوار و مشواره بولنور ، حتی کوسه له دن معمول کوکسی ایچنده ، انکلز لرك علی العاده دویغولرندن پک فرقی اولمیان بر نوع انسانی دویغو طاشیر ، تلفظ ایتدیکی صوتلرله احتیاسلرینی تبلیغ ایده بیلیر ، و حتی داخلی چرخلردن و ویده لردن دویولان کوروتو بو صوتلره خالص بر انکلز تلفظی و بریرمش ؛ خلاصه ، بو اوتومات تکمل ایتمش بر جنتلمن ایتمش و خالص برانسان اولقی ایچون هیچ بر شیدن محروم دکلمش ، یالکز بر روح اکیسمش . بونی فقط انکلز میخانیکجیسی اوکا ویرمه مش ، و زوالی مخلوق ، محرومیتنی آکلا . نیجه ، کیجه کوندوز صانعك باشی آغریته رق ، کندیسنه بر روح ویرمسنی رجا و نیاز ایتمش . آردی آراسی هیچ کسيلمه ین و کیتدیکه اصرار شکلی آلان بورجالردن صنعتکار اوقدر بیقمش که ، نهایت کندی اثر صنعتدن فراره مجبور اولمش فقط اوتومات بونی کورنیجه ، اوده هان سرعت پوسته سیله مهندسك آرقه سندن آوروپا طوبراغنه آتلامش ، و بو نرجه کیتدیه ، اوده پشنی براقامش ، و شوراده بوراده یا قالدیجه ، غارج غورج ، اوکا شوخطابده بولنورمش !
give me a saul - بکا بر روح ویریکز !

بو توپلری اورپرته جک بر حکایه در . یاراتدیغمز وجودلرک بزدن بر روح ایسته مه لری قورقونچ بر شیدر . فقط بالعکس ، اکر بزی بر روح یاراتیر ، و بوروح بزدن بدنی ایستر ، و بو طلبه دائما بزی تعقیب ایدرسه ، بو ، داهای توپلری اورپرتهن ، دها مدمش ، و داهای اوغور سز بر شیدر . بزم دوشوندیکمز فکر بویله بر روحدر ، و بزی اوکا بدنی ویرنیجه به ، مادی تظاهرینی تأمین

بوندن البته نیم قلم رنجیده اولور . و بواشده طبعی
بن کندم ده ضرر کوریم ! چونکه ، آج ! بن
کندم ده بواختیار خسته دنیا به منسوب ، و شاعرک
شوسوزی نه قدر حقیدر : « انسان دایندینی قولتوق

دکنکلیخی استخفاف ایتسه
بیله ، بوندن دولایی
داها ای . ریه منکه ،
بن سز لک هیکرک اک
خسته سییم ، و صحتک نه
اولدغنی بیلدیکم ایچون ،
اونستده محتاج صرحتم .
سزلر فقط ، ای غبطه به
سزلر ، سزلراونی بیامرسکز .
سز فرقتده بیله اوله دن
اوله بیلیرسکز . بوکالیتیکز
واردر . اوت ، ایچکز دن
چوغی چوقدن اولمشدر
وادعا ایدرکه ، حقیقی حیاتی
هنوز باشلاور .

بن بویه بر چیاغیناغه
مقابله ایدنجه ، بکا قیزیورلر
و بنی تحجیل ایدیورلر . و ،
نه قورقونج شی ! نعللر
یرلرندن فیرلابوب اوستمه
آتیلیورلر ، بکا کفرودشنام
ایدیورلر ، و صاورودقوری
تحقیر سوزلرندن زیاده ،
نشر ایتدکلی باطالق
قوقوسی بنی راحتسز اید
ییور . . . دفع اولک ،
سز آی خورنلاقلر ! بن
شیمدی بر آدمدن بحث
ایده جکم که ، آدی آکیلنجه

برافسانه

(سلاالغولوف) دن :

ناقلی : حسن جیل

اوله نقل ایدرلرکه ، الله دنیایی یاراتیرکن
ایشک به درجه ایلرله دیکنی بیلک آرزو ایدر
و ملکرندن برینه : کیت باقی ، دنیا اولدغنی ،
خبر کتیر ، دیر .

ملک یر یوزینه اینزو تکرر عودتله دیرکه :
هرکس آغلابور ، فریاد و فغان ایدیور !
آله : دیمک دنیا هنوز اولامش ، دیر ،
و تکرر ایشه قویولور .

اوچ کون صوکرا ، ملکینی بر داها یر
یوزینه یولار .

ملک عودتده : هرکس کولیور ، اکلنهور
ذوق و صفا ایچنده مست اولیور ، دیر .

آله : دیمک حالا بتمه مش ، دیر و تکرر
ایشه قویولور .

ملک اوچنجی دفعه یر یوزینه اینز .
بوصفر عودتده : بر طاقلری آغلابور ،
بر طاقلری کولیور ، دیر .

اوزمان آله : ایشه شیمدی دنیا تمامدر ،
جوانی ویرر .

و ازلدن ابده قدر بوپ عین طرزده دوام
ایده جک و هیچ کیمسه انسانلری اضطرابدن
قورنارامیه جقدر ؛ فقط هر کیمکه اونلرده
اضطرابی طاشیمق جسارتی اویاندیراجقدر ،
اوکا چوق شیرل غفو اوله جقدر .

بز آلمانلره نسبتله اوصلال و معتدل انسانلرسکز .
سز نهایت برقرالی اولدیره بیلدیکز و بو ، داها سز
قویارمادن ، باشنی قایب ایتشدی . و بونی یاپارکن ،
اوقادار داوول چایدیکز ، باغیردیکز ، و آیقربیکزله

نه پندیکز که ، بوندن بوتون
ارض کره سی یرندن
صارصلدی . ماقسیمیلان
روبه سیهری ، نه مانوئل
قانت ، بکزه تمکله ، دوغریسی
اوکا چوق شرف و یرسیورلر .
ماقسیمیلان روبه سیهر ،
سنت اونوره سواغتنک
بودار قافلی همشیرسی
قرالاق وضوع بحث اولنجه ،
شبهه سز تحریب حماسه
موتیلمقدن کندی آله مازدی ،
واو زمان او ، قرال قلک
ویردیکی صرعهر ایچنده
قورقونج نقلصلر کچیریردی ؛
فقط بحث اک بویوک موجوده
انتقال ایدنجه ، اوزمان
آغرنده کی بیاض کوپوک
تکرر سیلر ، آلرینی
قاندن تمیزلر ، آینه لی دوکله
بازاراق ماوی سترمینی
کیرواوسته لک ده کوکنه
بر چچک ده تی طاقردی .

نه مانوئل قانتک تاریخنجه
حیاتی تصویر ایتک
کوچندر . چونکه اولک
نه حیاتی ، نه تاریخی
اولمشدر . اوکونیفبرغک ،
آلمانیاک شمال شرقی

حدودنده کائن اسکی بر شهرک ، ساکن ، صابا
بر سواقچقنده ، میخانسیکی برطرزده تنظیم ایدلش ،
عادتاً مجرد بر ارکن حیاتی سوریوردی . ظن
ایتمه یز که ، کونیفبرغ قانه درالک بویوک چالار
ساعتی ، کونده لک خارجی ایشی ، همشیرسی
نه مانوئل قانتدن داها احتراصسز و داها منتظم
کورمش اولسون . یا قاندن قانمق ، قهوه
ایچمک ، یازمق ، درس قیرر ایتک ، بکیمک ،

بوتون خبیث روحلر فیرطینه به طوتولش قوم دانهلری
کبی داغیلر . بن نه مانوئل قانتدن بحث ایده جکم .
دیرلرکه ، اگر بر جلادک قیلیچی پیرلدرسه ،
کیجه نک روحلری قورقارلرمش . . . یا قانتک « محضی
عقلک تنقیدی » اونلره قارشیدن کوستریلیرسه ،
نه قادر قورقالیدرلر ! بو کتاب آلمانیا ده بیزمک
کله سنی اوچوران قیلیچدر .
ناموسکارانه اعتراف ایده م که ، سز فرانسه زلر ،

كزمنگه كيتمك . . . بونلرك هپسنگ معین زمانلری واردی ، وقوشولری قطعی صورتده بیلرلردی كه ، اكر نه مانوئل قانت ، بوز ستره سیله ، وائلنده اسپانیول قامیشندن باستونجیله ، اؤینك قاپیشندن چیقوبده ، اونك سبینه حالا بونكون فیلسوف یولی تسمیه ایدیلن كوچك اخلامور جاده سنده كزیمگه باشلارسه ، ساعت چانی تام اوچ بچنی چالمشدر . سنه نك هر موسمنده سكر كره او اوراده آشاغی یوقاری كزینیردی ، واكر هوا بولانیق اولور ، یاخود قیرچیل بولوطلر بریاغموری اخبار ایدرلرله ، اوزمان خدمتجیسی اختیار لامپه نك ، قولك آلتنده اوزون برشمسیه ایله ، واندیشناك بر چهره ایله ، ازلیتک بر لوحه سی کبی ، افندیسنك پیشی صره سه کیرتدیکی کورولوردی .

آدامك خارجی حیاتیله ، تخریب ایدیچی ، پیچیچی ، دنیایی ده ویریمی فکرلری آراسنده نه غریب تضاد ! کرچك ، اكر کونیفسبرغیلر بو فکرکبتون اهمیتنی سزمش اولسه لردی ، بو آدامدن برجلاد قدر یالکیز انسانلری اعدام ایدن برجلاد قدر ، حتی اوندن ده زیاده قورقلرلردی . فقط اوایی انسانلر اوندن ده فلسفه پروفوسو رندن باشقه برشی کورمدیلر ، و او معین ساعتلرده اوکلرندن کچدیجه ، اونی کولریوزله سلاملادیلر ، و اوکا کوره جیب ساعتلرینی عیار ایتدیلر .

فقط اكر نه مانوئل قانت ، فکرلر اولسنگه سنك بویوك تخریجیسی تدهیشده ماقسیملیان روبه سپیه ری فرسخ فرسخ کچدیه بیله ، ینه اونکله بعض مشاهیرلر عرض ایلرکه ، بوندن دولایی هراییکی آدام آراسنده بر مقایسه یاقی برنده بر تثبث اولور . اوله هراییکی سنده ده عین آمانسز ، کسوب آچی ، شعرسز ، آییق ناموسکارلنی بولورز . صوکره هراییکی سنده عین اعتمادسزانی استعدادی کوزیمزه چاریار ، یالکیز بری بونی فکرلره قارشى تطبیق ایدر و آدینه تنقید دیر ، دیکری ایسه انسانلره قارشى استعمال ایدر و جمهوریت فضیلتی توسیم ایدر .

بونکله برابر ، هراییکی سنده ده اک یوکک درجه . سننده بر دار قاقالی تپی رونادر — طبیعت اونلری قهوه و شکر طار تغه تخصیص ایتمش ، فقط طالع اونلرک باشقا شیلر طار تملرینی ایسته مش و برینک ترازیسک کفه سنه بر قوال ، اوتنه کینک کفه ده بر الله قوعش . . .

و اونلر دوغری طار تیدیلر !

« محضی عقلک تنقیدی » قانتک باش ائیردر . و بز بوراده ترجیحاً بونکله اشتغال ایدیه جکیز . بو کتاب 1781 ده انتشار ایتدی و آنجاق 1789 ده عمومک معلومی اولدی . اوکجه هیچ کوزه چارپنادی ، یالکیز بوکاد اثر ایکی اهمیتسز اعلان انتشار ایتدی ، و آنجق صوکرادن شوتس ، شولس ، و راینه بولک مقاله لرله خلقک نظر دقتی بو بویوک کتاب اوزرینه جلب ایدلیدی . اثرک قیمتی تقدیرده کوستریلن بو تأخرک سبی کتابک معتاد خارچنده کی شکلیله فنا یازی طرزندن باشقا بر شی دکدر . بو صوک سبب اعتباریله او دیکر هر هانکی فیلسوفدن زیاده مؤاخذه ایدلمک لایقدر ؛ هله اونک بوکا تقدم ایدن یازیلرنده کی داهایی اسلوبی نظر دقته آلیفنجیه بو فکریمز تأید ایدر . اونک کوچوک یازیلری که ، ایلك تجربه لری احتوا ایدر ، این بعضاً چوق نکته لی بر یازی طرزیه حیرانلغیزی جلب ایتکده در . قانت ، قافاسنده بویوک اثرینی ایشلرکن ، عینی زمانده بو کوچوک مقاله لری کاغده جیویلده مشدر . اونک بوراده ، قطعی ظفر عزمیه بر میدان محاربه سنه کیتمک انچون سلاحلار بر عسکرکی ، کولومسه دیکنی کوربرز . بو کوچوک یازیلر آراسنده بالخاصه شونلر دقته شایاندر : « عمومی تاریخ طبیعی و افلاک نظریه سی » ، که 1755 ده یازیلشدر ؛ « کوزلک و علویسک حسننه دائر مشاهد لری . » ، که اون سنه صوکر یازیلشدر ؛ کذا « روحلری کورده نکر و یالری » ، که فرانسیز Essais لری طرزنده این برنشته ایله دولودر . بر قانتک نکته سی — که بویازیلر ده تظاهر ایدر — صوک درجه ده کندینه مخصوص برشیدر . نکته بوراده فکرک اطرافنده طیرمانه طیرمانه یوکمه لیر ، وضعفه رغماً اوسایه ده انشراح ویریمی بر ارتقاعه چیقار . اک زنکین نکته بیله بویله برمسند اولاینجه نشوونما بوله ماز . طبق بر اصما کی که ، صاریلوب اتکا ایدیه جک بر چارداق دن محروم اولنجه ، تاب و توانسز یرلرده سورونور و اک لدتلی میوه لرله برلکده قورور کیدر .

نیچون فقط قانت محضی عقلک تنقیدی بویله بر قیرچیل ، قورو پاکت کاغدی اسلوسنده یازدی ؟ چونکه — بز او یله ظن ایدی سورز — اوده قارت — لاپننج — وواف مکنه نك ریاضی شکانی رد ایتد یکیچون ، قورقوردی که ، اکر علم ، خفیف ، انشراحلی و جاذب بر تونده افاده بولورسه ، حیثیت

اصل اولیورده فیلسوفلر ریاضی شکیل بو قدر
میل کوسترییورلر ؟ بومیل ، تا ، (شی) لرك بره تییلری
رقارله اشارت ایدن پیتاغوراسدن باشلاپور . بوبر
داهیانه فکردی .

ووقارندن بر شی قایب ایدر . بوسببیه او اثرینه
عقلی سویه سی دون صنفه هیچ ده . ونس کلیه جک
اوصووق ، طوتوق ، مجرد شکی اعاره ایتشدیر . او
اوزمانک اک بورژوا بر صراحتیه بلنه نن یوپولر

فیلسوفلردن آیریلیق ایسته مش ،
وفکرلرینه سرای منسوبلرینه
خاص باردله شمش بر قلم
لسانی کیمیدر مشدر . ایسته
بوراده قارشیمزه تام بر
فیلمیستر چقیور . فقط
بلکه ده قانت فکریلرینک
اعتنا ایله اولجولمش سیرینه
داهاز یاده اعتنا ایله اولجولمش
برلسان ویرمک لزومه قانع
اولمش ، ودها ایسنی ابداعه
مقتدر اوله ماشدر . یکی
فکر ایچون یکی کله بی ده

« معرلی ابوالعلا » دن ترجمه

شاشارم کسرایه و امتنه
اینک سیدیکیله ال یوز یقارلر !
شاشارم بیپوده قان قوقوسندن
خوشلانان الله اعتقادی وار ! . .
شاشارم عیسوی ملتیه که :
خلاقنی طوتوب ایندیر بر بر دار ! .
شاشارم او قومه : اوزاق یوللردن
کلیرده طاش اوپور و شیطان طاشلار ! .
حقیقت نورندن کیم نور آلاجق ؟ .
عجبا انسانلر کوری قلاجق ؟ ! . .

اسمه رافت

نم بوراده تعقیب ایتدیکم
باشلیجه مقصد فرانسه ده
آلمان فلسفه سنک تحصیلی
قولایلاشدیرمق اولدیچون ،
دائما اوتورلو ظواهری
موضوع بحث ایدیورمکه ،
اجنیلر ، اکر اولدن
کندیلرینه طانیلمازسه ،
بولردن چوق ییلارلر .
فرانسز خلق ایچون قانت
دائر یازی یازمق ایسته بن
ادبیاتچیلرک بالخاصه شو
نقطه یه دقتلرینی جلب
ایده رمکه ، اونک فلسفه سندن ،

یالکز و وف فلسفه سنک عیشلکاری خیر یالامه یاریان
قسملری خارج بر اقیملر . هر طرفدن مصرانه طاشان
بوپوله میک فرانسزلی یالکز شاشیر تابییر ، و هیچ
بر فائده تأمین اتمز .

یوقاریده ده سویلیدیکم کبی ، « محض عقلک تنقیدی »
قانتک باش اثریدر ، دیگر اثرلری قابل تلافیدر ،
یاخود بولره تفسیرلر نظریله باقلیدر . او یاش اثرک
نه کبی اجتماعی بر اهمیتی احتوا ایتدیکنی آشاییده قی
ایضا حادتن آکلا یاجفز .

قانتدن اول فیلسوفلر واقعا ادراک ایتدیکنی منشأی
حقنده تأملده بولندیلر ، و اولجه کوستردیکمز وجهله ،
a priori فکرلری یاخود a posteriori فکرلری
قبول ایتدیکارینه کوره ، ایکی مختلف یوله دوشدیلر ؛
فقط بالذات ادراک ملکه من حقنده ، ادراک ملکه منک احاطه
وشمولی حقنده ، یاخود ادراک ملکه منک حدودلری حقنده
داها آفکر یوردیلر . ایسته بو وظیفه قانت ترتیب ایتدی ،
اوزم ادراک ملکه منی هیچ بر مباحه قبول ایتدین
دقیق بر معاینه یه تابع قیلدی ، او بوملکه کنتوتون
درینلکینی برسونداز عملیه سیله اولجودی و اونکنتون
حدودلرینی مشاهده ایتدی . و بولدی که ،
بز اولجه اک اطمینانی بر وقوف ایله طانیدیقمزه
ذاهب اولدیقمز یک چوق شیلره دائر هیچ بر شی
یلمبورز . بولک ناخوش بر شیدی . فقط هانکی شیلره

بولق یالکز داهیلرک کاریدر . نه مانوئل قانت ایسه
هیچ دامی دکا سی . طبق ایی ماقسیمیلان کبی ،
اوده بونقصاتی حس ایتدیکیچوندرکه ، دهایه قارش
اودرجه سوء ظنله آلوده اولمش ، حتی حکم قوتنک
تنقیدنده ، دهانک علمیه هیچ بر مناسبتی اولدیغنی ،
آنحی صنعت ساحه سنده تأثیری بولندیغنی ادعا یه قدر
وار مشدر .

قانت باش اثرینک اوجانطال ، طوتوق اسلوبیه
چوق بیوک بر ضرر اشاع ایتشدیر . چونکه بر طاقم
بیشمز مقلدلر بو خارجی شکی میمون کبی تقلیده اوزه عملر ،
و بوندن آلمان یاده ، اکر ایی یازیلیرسه ، هیچ
فیلسوف اولنه ماز کبی باطل بر فکر میدان آلمشدر .
بونکله برابر ، ریاضی شکیل ، قانتدن صوکر ،
آرتق ترقیه مظهر اوله مادی . محض عقلک تنقیدنده
او بوشکلک اعدام حکمنی مر حتمسزجه ویر مشدر .
فلسفه ده ریاضی شکیل ، دیمشدر قانت ، آنحی اسقامبیل
کاغذندن بنالر وجوده کتیرر ، ریاضیه ده فلسفی شکیلک
بوش بر کوه زه لکدن باشقه بر شی یایامدینی کبی .
چونکه فلسفه ده ، ریاضیه ده اولدینی کبی تعریفلر
یوقدر و اوله ماز ؛ ریاضیه ده تعریفلر استنتاجی دکل ،
حدسیدر ؛ فلسفه ده تعریف دنیلن شی آنحی تجربه
طرزنده ، فرضی اوله رق اوکدن وضع اولنور ،
اصیل حقیقی تعریف نه ایتده نتیجه اوله راق میدانیه چیقار .

دائر ہیچ برشی بیله مدیکمزی بیلیمک ینہ هر حالده
فائده لیدی . بزى فائده سز یوللردن تحذیر ایدن
کیسه ، دوغری یولی کوستره ن کیسه قدر ، بزه
ای خدمت ایتش صایلیر . قانت بزه اثبات ایتدی که ،
بز هیچ بروقت ، (شی) لری ، حد ذاتنده اولدقلری
کبی طانییه مایز ، بلکه اونلر بزم عقلمزه نصل منعکس
اولورلرسه ، آنجیق اوقدر جق اونلری بیله بیلیرز .
ایشته بز بوراده طبق افلاطونک یدنجی دولت کتابنده
اوقدر قسوتلی بر طرزده حکایه ایتدیکی محبوبسلا
کبی بز . بو بدبختلر بو یوللردن وباچاقلرندن باغلی ایدیلر ،
اوله که ، باشلری هیچ بر طرفه دوندیره منزلردی .
اونلر بویله جه ، یالکیز تپه سنده بر آچیقلق یولنان
واورادن براز ایشیق ویرمن برزندانه اوطورلردی .
فقط بو ایشیق اونلره یوقارده آرقه لرده یانان ،
واوسته لک برده کوچک بردیوارله اونلردن آیرلش
اولان بر آتشدن کایردی . بودیوار بونجه ، تورلوتورلو
هیکلر ، تحتهدن وطاشدن تصویرلر طاشیان انسانلر
دولاشیردی . زواللی محبوبسلا دیوار بونی تجاوز
ایتمین بوانسانلری هیچ کوره من ، و دیواری آشان
اوللارنده کی هیکلرکده یالکیز اوکلارنده کی دیگر
دیواره ووران کولسکلرینی کورلردی ؛ ایشته اونلر
بو کولسکلری حقیقی شیلردیه قبول ایدیلر ، وزندا
نارینک عکسی صداسیله آلداندقلریمچون ، ظن
ایدیلردی که ، اوراده یوقاریده بر بریله لفردی ایدیلر
بو کولسکلردر .

(شی) لک اطرافنده قوقو آله آله دوشان ،
بونلره دائر نشانلر طولایان ، و بونلری تصنیف ایدن
شیمدی به قدری فلسفه ، قانتک ظهوریله دورغوناغه
اوغرادای ، چونکه قانت تحری بی ، کری به ، بشری
عقله دوغری توجیه ایتدی ، واوراده نلر تظاهر
ایدیور ، بونی آراشدیردی و تدقیق ایتدی ، بوسبيله
اونک کندی فلسفه سنی قوپه رنیک حرکتنه بکزه .
تمه سی حقمز دکلدلر . اولی ، دنیایی یرنده ساکن
دوردیردقلری ، و کونشی اونک اطرافنده دولاشد .
یردقلری زمان ، سما حسابلری بر تورلو مطابق
چیمبورلردی ؛ او زمان قوپه رنیک کونشی یرنده
دوردیردی ، و دنیایی اونک اطرافنده دولاشدیردی ،
برده نه باقارسکیز ! شیمدی هرشی مکمل . اولی
عقل ، کونش کبی ، تظاهر عالمک اطرافنده قوشار
واونی آیدیلانغه ساواشیردی ؛ قانت فقط عقلی ،
کونشی ، یرنده دوردیردی ، و تظاهر عالمی اونک

اطرافنده دونیور . و بو کونشک دائره حدودینه
کلکجه ده آیدیلاننیور .

قانتک وظیفه سینه ایما یابدیم شو بر قاچ سوزدن
هرکس آکلایه بیلیرکه ، بن اونک کتابنک ، (فه نومه نا)
و (نومه نا) دنیان مفهوملری تدقیق ایدن فصلنی ،
اونک فلسفه سنک الک مهم قسمی ، مرکزی نقطه سی
عدایتمکده م . چونکه قانت (شی) لک کورونوشلریله ،
حد ذاتنده (شی) لر آراسنده برفرق بولمده در .
ماده مکک بز (شی) لری ، ظاهرده بزه نصل کوروننیورلرسه ،
آنجیق اوله بیله بیلیرز ، وماده مکک او حالده (شی) لر ،
حد ذاتنده اولدقلری کبی کفیدیلرینی بزه کوسترمیورلر ،
اونک ایچون قانت کورونوشلرینه نظراً (شی) لره
فه نومه نا ، وحد ذاتنده اولدقلرینه نظرآده
نومه نا آدینی ویریور . یالکیز فه نومه نا اوله رق
(شی) لره دائر بز برشی بیله بیلیرز ، نومه نا
اوله رق فقط اونلره دائر هیچ برشی بیله م یز .
بو بریکیلر آنجیق بروبله ماتیکدولر ، بز نه اونلر
موجوددرلر ، دیبه بیلیرز ، نه ده غیر موجوددرلردیه
بیلیرز . اوت ، نومه ن کله سی ، ساده جه ، فه نومه ن
کله سنک یانته قوللشدر . بوده بزجه طانمسی قابل
اولیان (شی) لر حقنده برحکم ویرمکسزین ، یالکیز
بزه کورونن (شی) لردن بحث ایده بیلیمک ایچوندر .
شوحالده قانت ، اسملری ذکر ایتک ایسته مدیکم
بعض معلملر کبی ، (شی) لری فه نومه نایه و نومه نایه ،
یعنی بزم ایچون موجود اولان (شی) لرله ، بزم ایچون
غیرموجود اولان (شی) لرله آیرمامش ، یالکیز حدود
مفهومی ویرمک ایسته مشدر .

آله ، قانت کوره ، بر (نومه ن) در . اونک
دلیلرینه کوره ، بزم شمدی به قدر آله دیدیکم
اوترانساندانتال ایده آل وجود بر تخیلدن باشقه برشی
دکلدلر . اوطیبی برخیالندن نشنت ایتمشدر . اوت ،
قانت بزم نومه نه دائر ، آلهه دائر هیچ برشی
بیله میه جکمز ، حتی بوندن صوکرا اونک موجودیتنک
اثباتی بیله غیر ممکن اولدیغنی کوسترمیور . «امیدی
کری براق !» دانتنک بوسوزینی محضی عقلک
تقیدینک بوفصلی اوزرینه یازارز .

بن قانتک باش اثرینی کرات ایله اوقویوب تدقیق
ایتدکدن صوکرا ، شونی آکلادیغه ذاهب اولد .
مکه ، بو کتابک هر طرفندن آلهک موجودیتنی اثبات
ایدن اودلیللره قارش بر پوله میک باش قالدیریور ،
واکر دینی بردویغو بنی منع ایتسه یدی ، بوراده بوکا

رفت و مرسته کلیور، و کوستریور که، او یالکزنیوک
برفیلوف دکل، عین زمانده ای براندرده...
دوشونیور، و یاری مشق، یاری مستری سوبله
نیور: «اختیار لامیه به برآله لازم، یوقه ژاوالی
آدام بختیار اوله ماز - انسان فقط دنیا ده بختیار
اولیدر - بونی عملی ادراک سوبلیور - آدام سنده -
اوحالده عملی ادراک آلهک موجودینی تکفل ایستون»
بودلیل ایله قانت نظری ادراک ایله عملی ادراک
آراسنه فرق قویور، و بوعملی ادراکی انده برطلم
دکنکی کی صاووروب، ده نیرمک نظری ادراک
ایله اولدیردیکی نمشی یکیدن دیرلیتور.

احتمال قانت بویت بعدالموتی یالکز اختیار
لامیه نك خاطری ایچون دکل، بلکه عین زمانده
ضابطه ملاحظه سیله «یاغشدر؟ یوقه او بونی حقیقه قناعت
محصولی وله رفقی یادی؟ یاخود او بوبله آلهک وجودی
حقنده کی دلیللری تخریب ایتمکله، بزه، موجودیت الیه به
دائر هیچ برشی بیله میتمک نه قدر وخیم اولدیغنی
کوسترمک ایسته مشدر؟ او بونده عادتاً، کوتیفین
شهرینک برجاده سنده برکیجه شون فانلری قبارق،
بزی بردنره زیفیری قارا کلقدنه برقان، صوکراده
اورتامزده دیکیلرک، فانلرک عملی لزومه دائر
بزه وزون برنطق ایراد ایدن، و بونلری محضا،
فارسز قانجه هیچ برشی کورمکه مقتدر اوله میه -
جغمزی بزه باقمل کوسترمک ایچون نظری اوله رق
قیرمش اولدیغنی سوبله بن و ستغالیله دوستم کی
حکیمانه حرکت ایتمشدر.

«مضی عنک تنقیدی» نك انتشار ایتدیکی
زمان الک جزوی برهیجان بیله تولید ایتمش اولدیغنی
اوله ذکر ایتمشدم. آنجق آرادن بر قاج سته
کچوبده بعض کسکین عقلی فیلسوفلر توضیحنامه لرینی
یازدقدن صوکرادرکه، بو کتاب عمومک نظر
دقتی جلب ایتمشدی. و 1789 سته سنده
بتون آلمانیا ده قانت فلسفه سندن باشقه آرتق
هیچ بر شیشک لقر دیسی ایدیلوردی. تفسیرلر،
منتخب پارچه لر، ایضاحلر، حکملر، منقوله لر و الخ
مبدولاً توالی ایتدی. - اوزماندز الکزه کجه ک
هره انکی بر فلسفه قاتالوغنه برباقجق اولورسه کز،
قانت دائر اووقت انصار ایدن یازیلرک اوحاسبز
صایسندن، بو برتک آدامک وجوده کتیردیکی فکری
حرکتک درجه سی حقنده کافی بر معیار اله ایتمش
اولورسکز. بعضیلری کوکوک صاجان بر هیجانه،

دائر اوزون اوزادی به مطالعه یوریدیردم. بن ذاتاً
برینک موجودیت الیه بی مناقشه به چکدیکنی کور -
دمی، غریب بر قورقو ایله تیتزمکه باشلارم.
«کاشانده نه وارسه، هپسی آلهدر»، و اوندن
شبهه ایتمک، بالذات حیاتدن شبهه ایتمک دیمکدر،
بو اولومدر.

آلهک موجودیتنه دائر هر نوع مناقشه
نه قدر محدود ایسه، آلهک طبیعت و ماهیتی
حقنده یایله حق هر بر تأمل و تفکر اونسیتده قیمتیدر.
بو تأمل و تفکر حقیقی بر عبادتدر، بوسایه ده ذهنز
فانیدن و نهائیدن قورتلور، و ازلی ایملک، ابدی
آهنکک شعورینه واصل اولور. بو شعور دوغو
انسانی اشای عبادتده خشیته غرق ایدر؛ فقط متفکر
بو مقدس حالت روحیه بی، بزم ادراک تسمیه ایتدیکنز،
او عالی قوه عقلیه نك تطبیقنده بولورکه، بونک الک
بو کسک وظیفه سی د. آلهک طبیعت و ماهیتی تعزیدر.
قانت وجود الیه بی اثبات ایدن دلیللری بیقمتله،
دنیا خارجی بر آله تصور ایدن ده بیستلره اولوم
ضربه سنی ایتدیرمشدر.

بن، یوقاریده ده ذکر ایتدیکنم کی، قانتک
اولدیلرله قارشى یاپدیغنی بوله میکی خرج عالم بر صراحتله
بوراده تکرار و توضیح ایده ک دکل، یالکز شونی
تأمین ایله اکتفا ایده رمکه، اوزماندنبری، ده نیرم،
سپه کولاتیف ادراک عالمنده صولمشدر. بو کدرلی اولوم
حوادثی شون دنیا به یاییلنجیه قدر بلکه بر قاج عصر بکر -
فقط بز چوقدن ماتم قورده له سنی طاقدق! De profundis
سز اوله دوشو نورسکز که، شیمدی آرتق
اوه کیده بیلیرز؟ به مناسبت! بر پیس داهه
اوسانه جق. قاجعه دن صوکره مضحکه کلیور.
نه مانوئل قانت شیمدی به قدر آمانمز برفیلوفک
مراسمی کوستردی، او کوکله هجوم ایتدی،
بتون محافظلره قیلیچنک ناملوسی اوزرندن طاقلاق
آندیردی، دنیانک ماش افندیسی اثباتمز اونک
قانتده یوزیور، آله اوغل آرتق بوق، و اونک
رحمت و شفاءتی آرتق بوق، بو طرفده کی فراغتله
و محرومیتله ایچون، او بر طرفده آرتق مکافات
بوق، روحک غیر فانلیکی حالت نزعه در - دویولان
خیر یلتلی سسبلر سکرهات موتدر - اختیار لامیه ده،
قولنک آلتنده شمیه سیله، و کدرلی چهره سیله
بو تماشاده موجود... یوزندن مخافة الله ترلری،
و کوز یاشلری آقیور. نه مانوئل قانت بو حزنلی منظره دن

دیگر بعضی لری آچی برفنوره، برچوغی ده بوفکری
اخلاق نتیجه سنه دائر شاشقیناق ویریچی برانتظاره
طوتولمندن کندیلرینی آله مادیلر. سز فرانسه زرده
مادی عالمده اولدینی کبی بزده ده فکری عالمده اغتشاش
ظهور ایتشدی، و سز نصل باستیک هجومنده قانلی
ترلره باطدیگر سه، بزده اسکی دوغماجیلنی بیقارکن
آتشه یاغشدیق. طبیعی بزده سزک کبی یالکن برقاچ
اسکی معلول ویردک، بونلرده دوغماجیلنی یعنی
وواف فلسفه سنی مدافعه ایدن غیرتکشلردی.
بو بر اختلالدی، وحشتده اکسیک اولدی.
ماضی فرقه سنک بایراغی آلتنده بو وحشتلردن اک آز
متأثر اولانلر اصل اینی خرسیتیانلردی. اوت، حتی
بونلر داها فنا وداها مدهش و حشقرک یایلمسنی آرزو
ایدیورلردی، تا که اولجوطاشین، و مقابل اختلال
ضروری برعکس العمل حالتده اونستده سرعتله
یاطلا سین. سزده پولتیقه ده اولدینی کبی، بزده ده
فلسفه ده بدینلر واردی. نصل فرانسه ده روبه سپهرک
محقق اوله رق پیتک آزانی اولمندن باشقه برشی اولمیدینی
ادعا ایدنلر ظهور ایتشه، برده ده بعض بدینلر
قانتک کیزیدن کیزی به کندیلرله هم افکار اولدینی
تخیل و توهم ایده جک درجه ده غفلت لرینی ایلری به
واردیردیلر، وادعا ایدیلر که، کویا قانت آله ک
موجودینی حقنده کی دلیللری شو سببیه تخریب
ایتمش که، تک دنیا عقل واسطه سیله آله می ادراک
ایتمک هیچ بروقت ممکن اولامیه جغنی آکلا سین،
و بونک نتیجه سی اوله رق تجلیات اساسنه مستند دینه
بوراده اونستده صیم صیتی یا پیشمه محبوبور اولسون.
بو بیوک حرکت فکریه نی، قانت، یازیلرینک

محتواسندن زیاده، بونلرده حکمران اولان و شیمدی
بتون علملره نفوذ ایلرین تنقید روحی سایه سنده
وجوده کتیرمشدر. بتون علم شعبه لری بونک
تأثیری آلتنه دوشدیلر. اوت، حتی شعریه اونک
نفوذدن قورتوله مادی. مثلاً شیللر - که زورلو
برقا تئجیدر -، و شیللره ک صنعت حقنده کی تلقیلری
قانت فلسفه سنک روحیه مشبوعدر. کوزل ادبیات
ایله کوزل صنعتلره، بو قانت فلسفه سی، مجرد
قورولمندن دولایی چوق مضر اولمشدر. شکر
ایتمی که، بو فلسفه طباحت صنعتنه بورنی صوقادی.
آلمان ملتی کندینی قولای قولای حرکت
کتیرتمز؛ فقط بر کره اونی هر هانکی بریوله چکوب
سور و کلیه بیلدیگر می، آرتق اونی صوکنه قدر
ثباتله تعقیب ایدر. دین ایشلرنده بو سببیه
کوسترمشدک. عین سببیه نی فلسفه ده ده کوسترده.
عجبا پولتیقه ده ده عین ثبات ایله ایلرله مکده دوام
ایده جکی یز؟
آلمانیا قانت دلالتیه فلسفه یولنه صوقولمشدی،
و فلسفه ملی برایش اولدی. بیوک متفکرلردن
مهرکب کوزل برقا فله سحرلی بردکنک قوؤ جاذبه سنه
طوتولمش کبی بردنبره آلمان طوپراغندن فیشقیردی.
اگر برکون فرانسه زارده اختلالی کبی، آلمان فلسفه سی ده
(تیه ر) نی و (مینیه) سنی بولورسه، اوزمان
تاریخ اونک ده شایان دقت منقبه سنی محکیه ایده جک،
و آلمان بونی غرور و تفاخرله، فرانسه ده حیرانقله
اوقویا جقدر.
قانتک شاکر دلرندن ایلک اوکجه کندینی کوسترده
یوحان غوت لیب فیتیه در.

